

Abonešanas maksa ar peesubtitichanu par gadu Ls 2.50, par 1/2 gadu Ls 1.30. Ves peesubtitichanas par gadu Ls 2.— par 1/2 gadu Ls 1.20. Atsewischts numurs matsa 20 fant. Wisi sustijumi adresejami: Weedribai „Latw. Ew. Brahtu Draudse“ Rigā, Kalesju eelā 8, dš 1. Tefoschs rehlinš pasta Nr. 1567.

Nr. 5.

Maijs.

1933. g.

Mahtes deenas peeminai.

Rob. Behrsinsh.

Mahtes gods.

Waid.: At fant man tuhftošch mehles buhtu.

Es sinu weenu firdi schtichstu,
 Kas neewahz, bet anglus dod,
 Es sinu mihlestibu ihtu,
 Kas tikai mihlet, mihlet prot,
 Es sinu azis kwehlošchas,
 Kas nefawtibā starojas.

Ja mahtes wahrdu minam dširdi,
 Tad turp scho mantu neklet ej,
 Jo mahte seedo wišu firdi
 Un diweh'li behrna diwehselei.
 Ja klehpi seedu andšina,
 Kam pafaulē natw lihdsiga.

Deews muhšchigais, tu špehtus
 raift,
 Kas leet mums tahdus špehtus jaust,
 Tu tahdus seedus semē kaiši,
 Kas palihds Latwu godu paušt,
 Tu tahdas wehšmas semē puht,
 Ka šrdis tatwu garu juht.

Par dišchendaito mihlestibu,
 Ko mahtes firdi lizis Tu
 Mehš Tehws, tew dodam pateizibu
 Un flatu, godu, teifichanu!
 Mehš, Tew pee kahjam leezamees,
 Tu muhšcham muhšnu kungs un
 Deews.

Tumšhà klintš — Jēsus gaišmā.

(Swehtruna otros Veelbeenas swehtoš, Doma bosnizā, akademiškās draudjes eeswehtamo behrni deew-
talpojumā. Vēhž atsihmēm ufraštijis R. Dsoltašč.)

Tēhws, es neluhdsu, ta tu toš atnemtu no pee-
saules, bet fa tu toš pasargatu no launa.
Jahna ew. 17, 15.

Mahšlineekš J. Rosentals šawā glesnā:
„Krištus angšhamzelschānāš“ tehlo tumšcho
klinti. Weenā pušē klintij stahw noštu-
mušē mahte, bet otrā — gaiščaiš Jēsus
tehš.

Škaišta ir mahte — šeeeweete. Gaiščš
winaš waigš, balti pušpoli tai rokāš.
Wina škumšt par tufšcho kapu un atbal-
stāš pret tumšcho klinti. Tai naht klah
Jēsus baltā tehrpā to šweiznadams. Un
kad winaš štatš fastopas ar Jēsus štatu,
tad wiša laime, wišš mahtes preekš un
gawileš, ko ween war tehlot, atmirdš
winaš šejā. Nellihsjeja tumšhā klintš,
tufščaiš kaps un šmagāš šehraš. Bal-
taiš tehš uswar.

Zit balts šchodeen ir mušhu bašnizāš
altariš. Zit baltāš ari jušhu širdiš,
behrni. Zit šaprotama top Rosentala
glesna un tit šaprotama ari ir šchodeen
jušhu dwehšeles glesna. Un jo šaprota-
maka ir ari Jēsus luhgščana: „Tehws,...
pasargā toš no launa“. Mehš nesnam,
kaš mušš dšihwē šagaida, nesnam zit ilgi
zihnifimees, bet laimlgi buhšim, ja mušhu
širdiš arweenu luhgš, lai teekam pasargati
no launa. To luhdsi, draudse, par fewi un
šaweem eeswehtameem behrneem, to luhdsi,
tauta, to luhgšim katrs par fewi un par
wišhem — lai tumšhā klintš mušš nefa-
grautu.

Bet Westitaja luhgščana ir ari wehl
otra puše, lai mehš netiktu atnemti prom
no šchis dšihweš, lai paliktu šcheit šawā
žejā. Bet kapehž tā? Kapehž palikt pa-
šaulē, kur šajuhtam tit daudš šahpes, tit
daudš zeeščanu. Tit daudš zeeta mušhu
mahtes, mušš audšnadamas un topdamas.
Tit daudš zeeščam mehš katrs šawā
dšihwē. Waj naw labaki buht projām no
šchim zeeščanām un gruhšibām, buht at-
raiššitam no wiša, kaš špeech un nomahš
mušhu dwehšeli un garu. Waj naw la-
baki tā, tā mahza žitaš religijāš, — aiš-
eet no dšihweš nošlehgtees weentulibā,
ašmirstees. To išjuht katrs zeetejš, to
išjuht ari ap. Pawilš, bet wiščš štatāš
tablati un šata: „es wehletoš buht atraiš-
šits un kluht pee Krištus, bet meesā palikt
ir wajadšigs jušhu deht“. Ir wajadšigs

te wehl palikt. — Ir wajadšigs šche wehl
palikt tew, tu mišlaiš, šlimaiš tehws, kaš
tu gruhšli zeeti un šen wehlejees buht pee
Jēsus. Tawaš zeeščanas ir wajadšigaš,
tawa žihna ir wajadšiga, lai žiti top
eestiprinati, tā tu zeeti, išzeeti un uswareji.
Taš štiprināš toš, kaš wairāš no gruh-
tuma un zeeščanām, redšot, ka zeeščanas
neš ari lihds few swehtibu. Un, mahmin,
ja tew tawa dšihweš nastā tit šmagi
nospeech, ka ilgojees buht drihši jo drihši
no tāš atraiššita un šahpes un zeeščanas
kā tumšcha klintš aiššeds tawu štatu, tad
tizi, tad žihnees wehl un panes wišu ti-
žibā. Warbuht tawa grumbainā šejā
daubseem un ari man atgahdināš dšihwo
tizibaš špehku, un es ari tad mahžičoš zee-
ščanāš žiget un uswaret.

Mumš jaišeet daudš dšihweš pošmi,
lihds topam derigi žitai dšihwei. Rakst-
neekš Poruks to išjuht un šata:

„Rad es tahds škaidriš buhšču,

Rad es tur augščā kluhšču,

Pee debešš Tehwa godā želš.“

- Un taš mumš mahza nebehtg no dših-
weš, newairitees no zeeščanām. Lai ir
gruhšti, tomehr eesim un štrahdašim. Ne-
atteifimees no šozialāš dšihweš, bet wei-
došim to pehž škaidrakāš apšinas. Ne-
behtgšim weentulibā, tā muhšti, bet išpildi-
šim šawuš peenahšumus. Mumš ir tee-
šibaš uš darbu un išleetošim tāš. Šchi
deena, behrni, jumš dod škaitāš un lee-
lāš teefibaš uš darbu krištigā draudšē.
Un neween draudšes, bet ari plakščatāš
šabeedribas un walšš dšihwē.

Bet mehš šajuhtam, ka katram mumš
janobreest, jatop gataweem darbam, kaš
neween dod mumš teefibaš, bet ari ušleef
peenahšumus un praša no mumš atbil-
dibu par padarito. Tagad, behrni, juhš
esat seedu plankumā un jušhu dwehšeles
baltee seedi atweraš dšihwei un ari zee-
ščanām. Bet kad stahds ir nobreediš,
kad seeds ir ištā breedumā, tad tam ja-
pilda šawi ušdewumi. Tahds ir dabāš
likumš. Bet ari tagad — šawā seedu
laidš juhš, behrni, esat aizinati dalkam
darbam. Mehš dšeedajām dšeeemu, kurā
dšejneekš to dšili išjutis un eetehrpiš še-

toškos wahrdoš:

„Waidſinſch kad miħſch, tad noglaħſtit ſteidi Toš, kam ir ſahpes un motaš.“

Tagad, kad ſeedu plautumã til ſtaidreš un miħſch ir juħſu waidſinſch, kad gleſna un maiga wehl roka, tagad beħrni, juħſu tuwumš eeneſiš preeku dauđſu zeeteju krehſlainã dſihwẽ. Suħſu ſirničš ſweizeenš un glaħſtš eedegš jaunu zeribaš leeſminu daſcha laba ſehrdeeniſcha ſejinã un mobi-nãš tižibu noſtumuſchãš ſirdiš, ka ir wehl kaš liħbſi juħt un grib liħbſi zeefť un ari liħbſi preezateeš. Œhai darbã juħš ſauž dſihwe un peenahũmš. Œeſim, ſtaigaſim kã miħligi engeta tehli, wairodami preeku un daridami labu, un luħgſim: „Tehwš, paſargi muħš no launa.“

Šumſcha klinti ir zelã, ſtarp ſchodeenu un riħtdeenu. Neſinama naħtotne, neſinam kaš muħš ſagaida. Un žit gruħti man ap ſirdi top, kad, raugoteeš juħſu gaiſchajã zelã, eš ſtaidri nojauſchu, ka daſcham labam no ĵumš zelã tičš welti ſmagi un tumſchi klinti atmini. Naħtš gruħtaš deenaš, kad buħš jaiſzeeſch un jaiſjuħť jaunai un gleſnai dweħſelei piriãš ſahpes un zeeſchanaš, kad nizinãš, ſaimoš un apſmeet ſaħtš tewi tawã tižibaš zelã un darbã. Tehwi un maħteš, luħgſim par ſcheem jaunaĵeem beħrneem, lai tumſchã klinti toš neſadragatu. Šargafimeeš, ka paſchi neeewetam wiuu dſihweš zelã tumſchuš peedauiſibaš atminuš, Luħgſim jo ſirniĵi: „Tehwš, paſargi toš no la.na.“

Bet kaš ir launumš? Waj tumſchã klinti ir launumš? Waj ſahpes un zeeſchanaš ir launaš? Upſtatot tãš, meħš redſejã, ta tãš neš liħbſi ari ſweħtiibu. Bet kaš tad ir launumš? Uſ to atbiłdi dod muħſu tižibaš tehwš Martiňſch Lu-ierš, ſažibamš, ka launaiš ir: meeſa, droſaule un welnš. Labi teitčš, ſtaidri, droſchi pateitčš. Bet ja meħš uſluħtoĵam meeſu, kã to dara ap. Pawiłš, teiđbamš, ta Deewa gařš maĵjo eeſch muħš un iħſtaiš Deewa namš ir muħšoš, tad muħš jaatſiħſť, ka meeſa naw launa. Œa ir Deewa templiš. Waj paſaule ir launa? Œa ir Deewa radiba, briħniſchĵigaiš Rabi-taja rofu darbš un ſwaigñeš ſtari un ſemeš ſeedi ſlawẽ ſawu Radiťaju. Waj zeeſchanaš ir launumš. Meħš redſejã, ta tãš neš liħbſi leelu ſweħtiibu. Bet kaš tad ir launumš? Uſ, kaut naħttu Roſen-taš un gleſnotu muħš ſtaidrã gleſnã to, kur ir launumš?

Up. Pawiłš ſtatãš toti taħtu. Wiňſch launumu ſaređſ pat tur, kur meħš nedo-

majaš to eſam. Uri deengalđa apmele-ſchãnã ir launumš un taš war tapi par ſaunu, ja to nezeenigi bauđam. Uri miħ-leſtibãš darbi war neſť launumu. Maħteš agree ſoťi un nepeekuſchana war neſť beħrnam launumu, ja aiſwirſtam, ka ari beħrnam jamaħžãš darba maħleſtiba un jabauba preekš, kã ſneđſ padarita darba augli. Uri ſaulainãš deenaš un preeka briħſchi top dauđſlaħť muħš par launumu, ja ta-još ſaħtam aiſmirſť dſihweš augſtašoš uſ-dewumuš un nogrimſtot iſpreežã paſaude-ĵam ſawaš dſihweš meħrtibu. Luħgſim tadeħť, draudſe, ſchodeen jo ſirniĵi wiſi par ſaweem beħrneem un paſchi par ſewi: „Tehwš, paſargi muħš no launa.“

Œelaiš, gaiſchaiš Kriſtuš tehłš apĵai-ſmoja tumſcho klinti un tãš launumš ĵuda. Maħte ataraba wiuu un ſkumžã ſirdš tapa gaiſcha, tapa preeka un liħgſmibaš piłna. Œa ſteidſãš ſcho gaiſmaš un preeka weħťi neſť taħtał ziteem noſtumuſcheem. Miħtee eefweħtamee beħrni, miħtee wežati, miħťã draudſe, tureſimeeš pee ſchi gaiſmaš tehla. Dſihweš zelã iſeedami luħgſimwiſi: „Tehwš, muħſu Deſtitaja gaiſchaiš Tehwš, wabi muħſu dſihweš zelã. Œu gaiſmaš un dſih-wibaš tehłš, apĵaiſmo tumſcho klinti, muħſu tumſcho klinti muħſu dſihweš zelã.“

Waj paſchi waram kluħť balti, waj pa-ſchi iħeħtam tumſu uſwareť? — Nẽ, to ſpeħjam tiťai tad, ja eſam tuwumã gai-ſchajam Kriſtuš tehlam, ja ſtarp muħš un Wiuu nodibinãš jo zeeſcha ſaweemiba, un ſtaħwam Winam ari ſchodeen tuwu, tił tuwu, kã wehl nekad.

Bet wehl weenu ſoli eeſim aiſ ſchiš klinti. Œhodeen, Œeeldeenaš ſweħtkoš ir ari atdſimſchanaš ſweħťi. Uſ tumſchãš klinti naħť gariga atdſimſchana, kaš paħr-weido muħš un atwer ſtatu garã Deſtitaja walſtiłbai. Šuwofimeeš Winam ſchodeen ar ſawãm ſchĵiħſťãm ſirdim, ar droſchu gribu un ſweħťãm juħťãm, un luħgſim: Kriſtu, tu gaiſmaš tehłš, tu eſi augſcham zeh-leeš, pałliħbſi ari muħš peedſiħwot ſawaš ſirdiš tawu augſchamželſchanaš ſpeħtu un tawu gaiſmaš ſweħťibu.

Œehlaſtibãš un meereš, lai ir paħr muħſu beħrneem, paħr muħſu draudſi un wiſu muħſu miħšo dſimteni. Amen.

Mahminai.

Rad pawasari eewu seedi raisās,
Un weeglas wehminas tos schuhpo klusi,
Ead atminā naht behrnu deenu ainas,
Un ilgas steibš uf dšimtas jemes pusi.

Rā seediſch wahrgē es, mahmin, tawās rokās
Šcho faules gaismu pirmreis eeraudsiju.
Bišfweščas tad man dšihwes sahpes, mokas,
So behrnibu es tawā mihlā parwabiju.

Wehl atminā štan klusi tawas dseefmas,
Ro dseedaji tu wehrpjot tumščā faktinā,
Eās firbi dedsa gaisčas ilgu leesmas,
Rad dewos fweščumā un dšihwes zihnā.

Rad pawasari eewu seedi raisās,
Un weeglas wehminas tos schuhpo klusi,
Pee tawa kapa, mahmin, ilgas kaisfās
Pehz dšihwes gruhtibām, kur tagad duš.

Zit daudfreis manas rotas sawās twehri,
Un stabstiji par Kristus mišlestibu,
Uš Wina truštu manus status wehri,
Preefšch manis luhdšī Wina scheklastibu.

Ut, mahmulit, šchi scheklastibas wara
Man' pasargaja dšihwes gruhtos zelos,
Rad pagurstu, ta atkal stipru dara,
Un winas straumē jaunus spehklus smetos.

Un zit wehl lemtas buhš man dšihwes deenaš,
Eawš gaisčas tehlš i' firbš man nefudis...
Bet kad pahr mani klahfees tumščās ehnas,
Ead fwehtibams tas mani parwabis.

Cand. theol. E. Dsolina.

Mahtes audsinaschanas darbs gimenē.

Katrs no mums šajuht ilgas pehz mah-
jām, wišmas pehz sawa mahjas šubritiſcha.
Bet šchis ilgas nelad neatraštu ištā pee-
pildijuma, ja muhšu mahjās truhštu ta
mahjiguma, glihtuma, mihtuma un ſkai-
stuma, kaš atrodas seeweetes — mahtes
rolās.

Lai mahjas buhtu mahjigas, lai tur
wišs buhtu apkoptš, nolahrtots ar gaumi
un ſkaištuma iſjuhtu un lai wišs tur titu
uſturetš ſkaištā labritibā, tas praja neno-
gurtoſchu darbu un uſupureschanas.

Mahjas dwehſele ir seeweete, nama
mahte. Winai peenahtas dot mahjas
dšihwei firnibu, ſiltumu un gaischu dšihwu
garu. Laba gauge, ſkaištuma iſjuhta un
pat ſinamā mehrā mahtſlineezifstas linijas
zilwefa dwehſelē ir attiſtamas un iſwei-
dojamas audſinaschanas zelā. Katrai nama
mahtei ſchis ihpaſchibas ir nepezeſchamas.
Un daudš ir wainojama audſinaschana —
ja ſcho dahwanu truhšt seeweetes dweh-
ſelē. Bet ari paſchaudſinaschanas zelā,
laut ari zaur gruhtibām, ſpehjam ſchis
daitās ihpaſchibas peefawinatees un iſkopt
tās wišā daitumā un zehlumā.

Eš gribetu teikt, ka mahtes rolās dus
wiſleelakais iſchaklums, labšs ween ir
dšihwē atrodams.

Beš gala jauki ir eeeet labdās mahjās,
kuru pawarda uguns aizinat aizina uſ
puhstu mahjās, kur pati firniba un laipniba

terw pretim naht un kurās eegahjis tu iſ-
iſjuhti un iſmani to, ka ſcheit ir laut kaš
dšifšch un leels, un tā noſlehumps ſchis
mahjas eemihntneekos dus ſwehtbijiba un
ſwehtums. Un ſchis eefſchigais gara
ſkaidrums un zehlums, kaš miht zilwekos,
padara mahju un aplahrtni lihdsigu ſcheem
zilwekeem paſcheem. Ja ſchahdu iſjuhtu
mehš peedſihwojam labdās mahjās, tad
ari mums, kā ſweſchneekeem, ſchis mahjas
taps tiſ mihtas un tuwas, kā tehwa
mahjas.

Bet eefim tuwat gimenes dšihwei, —
mahjas ſtuhritim, kurā ſchahda gaischa un
ſilta pawarda uguns ir deguſi. Mahte un
gimene — ſchie wahrindſch atlahj muhšu
ſlatam wehl zitu, leelatu darbu un pee-
nahtumu, kaš mahtei ir jaweiž, blakus tom
darbam par kuru runajām. Un ſchis
otrais un beſgala ſwarigatais ir audſi-
naſchanaſ darbs. Daba peefſchlihrufi
seeweetei ſcho augſto un ſwarigo peenab-
lummu, dšihwibu fargat un to tablat dot
jaunām audſim. Un lihdsi tam seeweetei
— mahtei nahtas ſtrahdat lihdsi garigo
wehrtibu radſchanas darbā, beš kurām jau-
nāš audſes nebuhtu dšihwes ſpehjigas, ja
truhštu, tam garigas un tilumiſtas audſina-
ſchanas. Un par ſcho audſinaschanas darbu
gribu runat wiſpabrejš noſihmē, un it ſe-
wiſchki peegreestees religijiſki-tilumiſtās au-
dſinaschanas noſihmei. Audſinaschanas

darba jautajuma pašakāi apstāstīšanai
nāv patreīš apstāstīšu deht eespehjana un
tabeht gribu peegreestees gimenei.

Gimene wistuwakā fatīfime ar behrneem
ir mahtei, bet til pat zeeschi saīstītis scheit
ir tehwa wahrds. Tītai tur ir gimene,
tur ir tehws un mahtei, — wezati un
behrni. Us wezakeem balstās jaunā audse,
kurās au' sinaschana ir til pat s'wehts tehwa
tā mahtes peenahkums. Kas atteezās uf
wezakeem un behrneem, tad eemehrosim,
ta no saweem wezakeem behrni manto ne-
ween minu lihdsību, bet ari minu ihpa-
schības. Un tapehž teem zilwekeem, kas
grib nest wezatu wahrdu, ir nopeetni ja-
domā wispirms par fewis pašchu audsina-
schanu, par sawa eeschejā zilwela īstos-
schanu, sawu laīslīnu un eeradumu pah-
wareschānu un sawa rakstura pahrweido-
schānu. Ir taisnība tautas parunai, ta
ahbols nekriht tahtu no ahbeles un lahdī
ir wezati, tahti ir behrni. Eemehrosim,
ta sabeiēdribā eejot, behrneem teet prasita
minu pagahne. Dirms eepasīhstas tuwaki
ar behrneem, grib paīst ari minu wezatus.
Wezatu ihpaschības, tā labās, tā slītās, tā
minu tītumi, tā nekītumi pahreet uf audschu
audsēm tahtat minu behrnos. Un tabeht
laimigi tee behrni, aīf kureem stahw we-
zati ar sawu staidro un godigo dšihwi.
Tās leelakais mantojums, ko behrni manto
schis semes dšihwē ir — laba gimenes
dšihwe, tahta, kurā walda mihslestības gars,
weenprahtība, draudšiba un laīpnība. Nāv
dšihwē wairs sabeiēdribās, kurā buhtu lih-
dsīga gimenes sabeiēdribai. Kas behrnību
un jaunību bes preeka ir pawabījis, tam ir
truktuš labā gimenes dšihwe. Nabadšiba
nāv ta, kas atnem wīnu preefu un baga-
tība ween ari preeku nedod, bet nemeers
un naids wezatu mahjās laupa behrnam
preeku gan behrnībā, tā agrā jaunībā,
un tas ir tāpat grefnajos dšihwolkos, tā
weenkahršchās un peletās darba lauschu
mīhtēs.

Wezakeem wispirms ir jabuht par galščhu
un kreetnu paraugu. Nelas tā neaudsina
tā kreetns paraugs. Gimenes dšihwē ir
jaeewehro nemeen mihslestība un weenpraht-
tība, bet ari sawstarpeja uftizība un dšita
jeena, bet ja scho tītumu wezatu dšihwē
trukts, tad wīsi skāīstee wahrdi un labee
padomi behrneem buhs, tā fatot, wehja
runati . . .

Behrnu jaunās, slaidrās dwehseles ir
tā tihra atwehrta grahmata, kurā rakstās
wīsi eeguhtee eespaīdi, dširdetee wahrdi un
redsetee skati. Tabeht audsinatajeem pee-
nahlas runat daitus wahrdrus, rahdit zehlu

preelščsīhmi, jo tītai tad wezakeem buhs
eespehjas wehlat redset to skāīsto glesnu
behrnu dšihwē, kuru tee ilgojas redset, toš
audsinadami. Bet par wīšām leetām we-
zakeem jabuht schis daitās glesnas paraug-
gam. Behrneem wajaga peemehra, pehž
ta weidot sawu dšihwi. Un pirmāis pee-
mehrs teem ir tehwa un mahtes tehš.
Pehž ta weidojas behrna dwehseles dšihwe.

Daudsreis, gan wīleēnā brauzot gan sa-
rihlojums, nahlas sastoptees ar pus-
audscheem, kuri ar neglihtu, brawurigu uf-
weschanos un neglihtām dšeesmām un ī-
teizeeneem wehrsch uf fewi publikās usma-
nību. Sčehl minus rebset: Leelas, sčhee
behrni ir s'wešchineeki sawās mahjās. Wini
īstātās tā tahti, kas neweenam nepeeber.
Un katru reisi tee nāv besmahju behrni jeb
patwersmes audfetni, bet, warbuht, ta tee
dšihwo sakaru ar saweem wezakeem ir pa-
saudejuschi. Labā peemehra audsinoscho
eespaīdu tee ir pāsaudėjuschi. Un te nu
rodās jautajums, kur buhs wezakeem ta
garantijo, ta behrni pasargās fewi, prom-
buhtami no wezatu mahjām? Ra tee tītš
pasargati no reebigām tino filmām, ne-
kītrām grahmatām un sītkeem draageem.
Un te nu esam spēesti runat par religīski-
etīstu audsinaschānu.

Reis lajiju lahdu īswīltumu no lahdā
karewija deenas grahmatās, kurfch ilgatus
gadus pāsaulēs karā pawabījis frontes
pozīcijas. Wīnsch starp zitu raksta sekošchi:
„tītumīsti pagrimuschajā pozīziju dšihwē
mani pasargaja manu wezatu uf s'weht-
tība, tas ir minu labā, slaidrā dšihwe,
kurā pawabiju sawu behrnību. Raut ari
wezatus esmu pāsaudėjis, tomehr esmu
garā zeeschi ar wineem saīstītis. Sīt daudš-
kahr, tā senat es dširdu sawās mahtes
wakara dšeesim un luhgschānu. Sčhos
brīhschus sīt koti mihsli, jo wīnos es īs-
juhtu un baidu atkal to, ko sajutu sawā
behrnībā tehwa mahjās. Mani it tā ap-
ehno mana tehwa augstais un slaidrais
goda prahts, leelais meers un dšitā zil-
welu mihslestība. To es sauzu par
sawu wezatu s'wehtību, un ta man
ir palihdsjeji tumschos brīhschos un pa-
sargajusi manu slaidru ārdu, un saīstijusi
mani ar debesim.“ Te mehs redsam, tā
tās zehlās ihpaschības un kreetni tītumi,
kurus behrns ufnehmis fewi agrā jaunībā
wezatu mahjās, tee tā eegulst behrna
dwehsele, ta wīnsch ar teem saaug un tee
top par behrna nahkotnes dšihwes pamatu.
Sīt laimigi tee wezati, kuru behrni tā war
leezinat!

Rahds no muhsu labateem audsinata-

jeem nesen rakstija laikrakstos: „muhfu jaunatne saņem labu filiisku audsināšanu, labu preekšmetu pašneegšanai, bet viņai šāht peetruht religiskās audsināšanas.“ Mums jādab jaunajai audei tabdas garigas wehrtības, lai ta isweidotos stipraka par tagadejo paauđu.

Bet muhfu etiskee spehki ir wahji. Sa-gadnes dšihwes ainas ufrakda tikumiska spehka wahjuma pašihmes. Un ja tas tā turpinās, tad mehs nonahtam it kā besdibina malā, kam pahreja naw atrodama.

Atjaunot tikumiskos spehkus war itai religijas dšihwinofchais spehka awots. Un šcheit es gribu greeftes pee wezakeem, it fewischi pee jums, mihtās mahtes! Kas dos juhsu behrneem scho religisko audsināšanu, ja juhs wairs to nedarisat! — Neweens žits žilweks pafaulē to wairs tik labi nespehji darit, tā juhs to spehjat un neweens žits to ari wairs nedaris. Skolā skolotaji, mahžitaji — bes schaubām, tee daris sawu darbu, bet pantari joelē mahjās. Ir loti behdigi, ka muhfu deenās šāht eefaktotees uffrats, ka religiska audsināšana ir tikai skolās leeta, ta esot skolotaju usderwums. Bet wiši sina, žil masē ir skolās religijas stundu skaitis. Pee leelata stundu skaita jau kaut ko buhtu eespehjam wairak darit, bet pašču religiju ne masē nēwar eemahžit. Religija ir tahds spehks, kas ir dšhwojams, un šchi religiskā dšihwe ir jaeaudsina behrnā no mafam deenam. Šchi religiskā dšihwe un audsināšana prasa pehž gime-nes atmoffairas, pehž swehtwakara klufuma, pehž wakara dseefmas un luhgšanas. Ta prasa pehž swehtrihta un swehtwakara stundām, tad swana stanaš pluhst pa tawu logu un tu patš nedelas putellus nomahgahjis, apweļz baltas tihras drahnas, klusu faleez rokas un taws gara skats wehrškas uf muhščības kalneem. Širšs grimst swehtzerē un luhgšanā. Schahdas stundas behrneem jabšihwo lihdsi un lihds ar gaisu wezatu mahjās jaeelpo ari šchi religiofā dšihwe. Kopā ar wezakeem dšihwo-tais swehtbrihdis buhs pirmā un labākā religijas stunda juhsu behrneem. Ja ihstā laikā un pateesā noftanā behrnu širšis ir dšimusi un augusi mišlestiba uf Deewu, tad drihtstam droschi zeret, ka šchis deewiškigās mišlas spehks pasargās behrnus no wiša fauna ari tad, kad tee buhs pro-jām no saweem wezakeem dšihwes žihnās un grehtības.

Wezakeem jaruhpejas par to, lai mahjas dšihwē buhtu klusi swehtbrihšchi. Behrni, warbuht, daudš to sawā dšihwē aismiršis,

bet šchos swehtbijības pilnos mirklus wini nekad neaismiršis.

Es tizu, ka wezakeem newar buht weenalga, kam wini sawus behrnus audsina, waj zeribu pilnai nahtotnes dšihwei, jeb dšihwei, kas ar netikumēem un noseegmeem pret garu un meefu satroplo jaunatni, tiklihds ta aiswee aif fewis tehwa mahjas burnis. Mahtes, kas juhs mišlat sawus behrnūs, un winu labā spehjat upuret fewi un sawu dšihwi, waj juhs audsinat sawus behrnus weseligai, radoschā darba dšihwei jeb alkohola dubteem un nahwigo gasu twaiceem? Tas jums newar buht weenalbisi, kaut tas buhtu weenalga wifu walsu diplomateem, bet jums ne. Tapedž jums janem šcheit wahrds un jaet darbā. Rebsat, žil tablu dšihwē un pafaulēs notikumos ineesdas juhsu audsināšanas darbs. Kad draufmigeē pafaulēs kara weefuti brahšās pahf semi, nēsdami postu un nahwi, jau toreis bija sadširšanas baltis, ta wišis schis schaufmigaš posts buhtu warejis ispalikt, ja gimenēs buhtu eeaudsinata žilweku mišla no masotnes un ja mahtes buhtu spehjuschas noteikti uffstahtees un runat no pretestet pret winu behrnu slepkawošanu un kropolochanu. Un ari tagad, tuhktoscheem maldu un grehtu buhtu nowehršts, ja mahtes, sawu kluso un leelo spehtu apsinadmas, mahzetu weenotees weenam leelam wehrtim — garigās atdšimšanas mehrtim. Ne karšch, ne brunota wara glahš eewainoto žilweji, bet gan to žels un dseedēs swehtā un deewiškā mišla, kas atmirš mums no Kristus krusta un kuras gaischakais atspihdums atspihd mahtes žiis.

Audsinataju mehrtis pa leelakai daļai ir isaudsinat kretnus behrnus, few par preeku, tad padarit tos par sawu ihpachumu mantineeēem un eeguht no teem apgahdatajus wezumā un nespehtā. Tahds mehrtis naw pelams, un tas ir gobigi domats. Bet par noscheļochanu dšihwē rebsam behdigas ainas, ka ar laizigām wehrtibām ween nepeeteet un ka nedrihtstam domat tikai par šchis semes dšihwi. Dschakahrt labos apstahktos behrni isaug wezakeem par behdām, pamet wezatus šlimibā un truktumā, bet wezatu sakrahto mantu ahtri un neleederigi isleeto, tā fakot isputina. Waj, to redsot, neatšihsim, ka šchis mehrtis, ir par mafu?

Mihlee nezati! Ja behrnu audsināšanas darbu mehs atšihstam par leelu un swehtu usderwumu, ja schai darbā mehs gribam eelikt wišus tos labakos spehtus,

tas muhsos mahjo, tad nepeezeeshamš ir ari augstš un zehls mehrkš un tahds ir tštai meens: Deews un wina walstiba. Naw zita mehrka, kura deht buhtu wehrkš dšihwot. Tas peepilda dšihwi. Tas ir wišaugtakais mehrkš, kas pazel semes is-nihžibai muhs pahri un atwer muhsu skatam ihstās un nesudošās wehrtibas. Šihki un mafi tad top mnhu skatam semes dšihwes mehrki, kuruš efam sprauduški šawās šchaurās un egoistiskās dšinas peepildišchanai. Ja nu mehš pašči weidošim šamu dšihwi šči leelā mehrka gaismā un strahdašim jaunās paaudšes audšinaschanas darbu, kašpodami šchim augstam mehrkim, tad drihštam drošči tizet un zeret, ka muhsu audšinaschanas darbs buhš wainagotš ar bagateem augelem. Ja muhsu behrni isaugš par darbineekeem, kuru krutis degš schiš augstais mehrkš — Deews un wina walstiba — tad tee weidoš jauku, gaišču nahtotnes dšihwi. Tee buhš wišpirms par preeku un godu šarveem rezateem un par šwehtibu wišai šabeedriboi un walstij Tee buhš žilweki, kas stahwēs zeenijami šawās weetas un ispiłtis ustižigi šamu peenahktumu, waj tas buhtu ireentahrschš amats un darbs, jeb buhš jaštahw walstš pirmajā weetō. Tee spehš wadit walsti un audšinat tautu.

Bet šhini ilgajā un augstajā audšinaschanas darbā šmaguma šwars gulstas uš tewi, mihtā mahte. Ja tu eespehji šcho

darbu labi paweikt, tad tu eši peepildijusi šawu mišiju gimenē, šabeedribā un walsti. Tu eši tad paštrahdajusi leelako un zehlako darbu, dahwinadama šabeedribai jaunū audši un tahdu andši, kura ir stipraka par wezo. Waj tad waretu šajit, ka darbs gimenē ir šchaurš un norobeschotš? — Šawā šinā tā gan ir, tas ir norobeschotš, bet wina robeschas top plaschas un besgaligas nahtotnes dšihwē. Šchis darbs ir leels un daudšreis šcheet, ka tas eel pahri spehteem. Bet neaismiršim, ka tew ir leels un warens palihgš un tas ir muhschigās mihtas spehš, ko tawā firdi ir eedebšis tawš Deews un Rabitajš. Šchis darbs ir wišgruhtakais, bet tas šneedš ari wišleelako preeku. Šo šaka un leezina mahtes, un beidsot laušim tām wahrdu. Rahda mahte raksta: audšinaschanas darbs gimenē ir wišgruhtakais ušewumš, bet tas ir piłns wišleelakā baudijuma un patš fewi atalgo.

Un kahda otra mahte leezina: „ja tahduš behrnuš war isaudšinat, kuru firdis deg augstatee dšihwes mehrki, tad naw wairs leelako darba, kuru waretu wehletees paštrahdat. Un mahte šcho gruhto darbu strahdās oisleeđdamās, ar preeku deg un šadeğš šawā mihtā, lai raditu paleefamas wehrtibas šawos behrnos un westu toš pretim gaiščai nahtotnei.

(Šurpinajums šekš.)

Rob. Behršinsk.

Mahti šuminot.

Weld: Kas Deewam debesš lauj waldit

Es dšeedašchu par mahtes godu.
Par mihtlestibas dšilumu,
Ko žitur eedams neatrodu,
Lai žit es tahlu štaigaju.
Dee debesš welwes šwaigsnes miršš,
Tit gaišči kwehlo mahtes firdš.

Šchis gaiščums naht no debesš tahles,
Šam spehka awotš aissaulē.
Nekad tee spehti nenobahlēš,
Kas krahti mahtes dwehšelē,
Tee bahrus muhscham šaulē želš
Un šekstes teem no žeta welš.

Deews, šwehti katru mihtu mahti
Un spehtu, kas no firdš tai pluhšt,
Lai kušli, wahji, šiktenrahti
Dee winaš kruihim meeru guht.
Lai mahtes kruihtis eedegas
Weens štarš no Šawas godibas.

R. Dsolinsch.

Rapeh3 jaweizina paganu misija?

(Turpinajums.)

Katra zilwela firds fajubt ilgas peh3 meera. Dsihwes nemeera un trofchau steigā nogurst neween muhsu meesa, bet ari muhsu dwehsele. Ēa ilgojas peh3 atpuhtas un spirdsinajuma. Daudsee grehti un no-seegumi speesch un fremt zilwela apfinu un lai aismirstos, atswabinatos un isflaidetos no padarito grehtu selām, kas atsauzas uf eelšhejo nemeeru, zilweli dobās ispreezās, baudās un leetodami altopolu un žitās apreidinosčas weelas, grib atraft apmeeri-najumu. Ja ari uf brihdi tas isdodas, tad peh3 pawaditām ispreezas un baudu naktim nemeers jo wairat atgreesčas, un zilwela dwehsele it kā paleelinās wehl tukšchums, kuru newar aispildit meesigās ispreezas un baudas.

Kristus ir nesīs meeru muhsu firdim. Preefch wiseem pluhst Wina schelastibas strauts, kurā waram dšefet dwehseles slah-pes, atraft peedofchanu un meeru, to meeru tas augstaks tā sapraschana, kuresch dšiti un swehtlaimigi peepilda firdis un leel isjust un baudit atdusu un atspirdsinajumu muhsu dwehselēm.

Bet waj schahds meers ir atrodams wiseem? Rahds misionars, kas ilgus gadus pawabijis Rinā, atstahsta sekofchu gabijumu, tahdā nemeerā un tumsā tur dšihwo laudis un pa lahdbeem zekeem grib atraft meeru. Winsch redsejis tahdu wihru, tehrptu rup-jās drehbēs. Ēas zehlis rotas uf augchu, tad kritis uf zelem, tad issteepes uf semes wisā garumā, tā ta peere stahrušī femi un rotas bijusčas issteepas uf preefchu. Ar pirktu galeem winsch eeshwejis weutu smiltis, tad peezehlees un nostahjees ar lahjam eeshmetā weetā, kur bijuschi pirkti un pa-zehlis atkal rotas, kritis atkal uf zeleem un atlahrtojis wisu no jauna. Pee tam wisu laiku schis swehtzelneeks dšedajis tahdu monotonu dšeesmu, kurā isffanejuschas dšitas ilgas peh3 meera. Ēa winsch gahjis wisu tahto žetu, mebrodams ar sawu augumu, deenām un nedelām ilgi, lihds elku templis bijis fasneegts. Tahdā paschmojischanas

želā winsch gribejis atraft meeru, ispirkt sawu pagahnti, sawus grehtus.

Otru ainu mums stahsta par Tibetu, kur pastahw wehl schobaldeen bubistu klo-steri, un tur tukstfoscheem bubistu muhti wed aisseegšanas un paschmojischanās dšihwi, lai atraftu dwehseles meeru. Dashedu no wineem leel fewi eemuhret tumschā telpā uf wisu muhschu. Telpa schaura un aif-segta no wisām pušem. Naw redsama ne sanles gaifma ne zilweli. Weenigā nodar-bofchanās schai telpā ir luhgt Deerwu. Weenreis pa deenu wineem teel pasneegts gabals maifes un krubse ar uhdeni. Ēad atkal wini turpina smakt tumschā telpā un atlahrtot mono:anās luhgschanas. Un tā tas eet gadeem, wiiju winu muhschu.

Rapeh3 schee nabaga zilweli noslehdsas no dšihwes, tapeh3 tee tā moza fewi? Tapeh3, ta tee ir nomaldijuschees, tee naw atraduschi ishto žetu pee dwehseles meera. Un mums, kas stahwam uf schi žeta ir pee-nahtums wineem palihdsfet. Meh3 ne-drihtstam pamest winus sawam listenim. Muhsu usdewums wineem rahbit žetu pee muhsu Pestitaja, kuresch ir schelastibas un mihlestibas pilns pret katru luhdsjeju un pateesu grehtu noschehtotaju. Kristus ne-prasa, lai mojam sawu meesu, lai nosleh-dsamees weentulibā un atsakamees no dših-wes un iswehrscham luhgschanu par mozo-fchu monotonu runafchanu. Kristus aizina muhs atjaunotees garā.

Rufais Kristus zeefšanas laiks, kuru nupat pawabijām, sneedsa tit dauds muhsu firdim. No Wina schelastibas un mihle-stibas awota muhsu firdis smebla muhschigo meeru un atspirdsinajumu. Waj nebosim no sawām bagatibām teem, kuri maldās, nemeera dšihiti? Ja Kristus muhs tā mih-lejis, ta bagats buhdams muhsu deht tapis nabags, lai meh3 zaur Winu kluhtu m ba-gati, waj nepeenahktos mums no firds atjau-notees sawā garā un labu darit, žil spehjam saweem mafakeem brahteem, kas smok wehl gara tumšibā! —

Interesants nowehrojums.

Kahds kristīgs angļu kuga kapteinis eepafinās ar labdu indeeschu tirgotāju. Leels bija kapteina pabrsteigums, tad paganu tirgotājs tam luhds apgahdat bibeli, kura tam kahdreif gan bijusi, bet gahjusi pasufchanā.

„Ko juhs dariseet ar bibeli! Juhs tat neproteet anglisti?“ jautaja kapteinis.

„Gluschi pareisi! Bibeli lasit es newaru

un tas nebuht man naw wajadfigs. To pehrtu zitā noluhkā. Dirms kahds angļu waj amerikānu tirgotājs nahť ar mani lihgumu slehgt, dodu winam bibeli lasit. Dee tam es wehroju: ja winsch to lasa ar interesi, tad sinu — winsch mani neapkrahps. Bet ja winsch to nizina jeb noraida, tad es ar winu nekahdās weifala darijchanās neelaischos.“

Neeweens wahrds bibelē naw leekš.

Echo wahrdu piteesibu nahzās peedfihwot kahdam misionaram Seemeku-Afrikā. Winsch tulkoja eedfimto walodā Mateus ewangelju. Pabrtulkojis pirmās 17 pantinas, kuras nesatur neta wairat, tā titai weselu rindu Jēsus Kristus radu rakstu — winsch saibdfis domaja: „Ram man schis darbs? Waj schis garais registrs war war kahdam tizibu modinat?“ Ramehr winsch tā domaja, eenahza kahds negeris un jautaja, ko winsch darot. Tas atbilbeja,

ta tulkojot Deewa srehto grahamtu winu walodā, un nolasija tam pabrtulkotos Jēsus radu rakstu 42 wahrbus, kuruš negeris pazeetigi un ar wisleelato usmanibu usklaufsija. Tad tas usleha kahzās un jautaja dšiti eenterefets: „Bet nu tahfat, tahfat!... Zilweks, kam tit gara rinda radu rakstu, katrā sinā ir eewehribas wehrts.“

Labpraht tas usklaufsijās ewangelija wehsti un wehlat, kā misionars stabta, tas peenehmis kristigo tizibu. U.

Mahzitajs Dr. phil. Ufr. P i p i r s.

Gustawa Adolfa 300 gadu nahwes deenas peeminui.

(Surpinajums.)

Utri Franziā schini gadā katoli swineja leelu uswaru par hugenoteem. Tad nu Gustaws Adolfs nolehma wairs nekawetees un nahkt palihgā stipri apdraudetai protestantu leetai. 1630. g. maijā winsch atwadjās no tautas preefchstahwjeem un dewās uf Wahziju. Winsch lika rihfdagam srehret ustizibu fawai meitai Kristinai un fagatawojās uf wisām warbuhtibām, kā ihsts karawihrs un walsts wihrs winsch „zenschas ispildit sawu Deewa dotā amata peenahktumus, zit ween eespehjamš labat“, tā winsch rakstija Ulfenschjernam. Gustaws Adolfs eeradās Pomeranijā ar kahdeem 20,000 karawihreem. Echo armiju wehlat beechi papilbinaja. Ta fastahweja no mobiliseteem sweedreem, someem un latweeschēem. Latweeschu bij dini pulki, kursenneeku pulks, fawerwets ar herzoga atklauju un karā esaufto wissemneeku pulks. Gu-

stawa Adolfa kara spehks bija labat organifets un apbrunets nekā keisara. Schautenes parozigakas un weeglakas, tāpat ari dishgabali. Sweedri zihnijās mafakās weenibās un winu jahtneeki pabrsteidsa eenaidneeku ar straujeem usbrukumeem, leetojot wairat sobenus, nekā schautenes. Sweedru pahrakums radās ari no winu dšilas religiositates nn stingras dšiziplinas. Wes tam wini neaiffahra eedfihwotajus, kuri tapehž usflatija sweedrus par jaweem draugeem. Surpretim katolu armiju karawihri apspeeda un awlaupija meerigos eedfihwotajus breefmiqi Gustaws Adolfs peespeeda Pomeranijas herzogu Bogislawu pahreet sweedru pufē, tapat ari sawu swaini Brandenburgas kurfirstu Georgu Wilhelmu. Pa to laitu Tiltjam isdewās eenemt Magdeburgu un tad tas eenahza Saksijā. Saksijas kurfirsts fauza palihgā sweedrus,

turi 7. septembri 1631. g. apweenojuschees ar salkšu armiju spostchi uswarea Eiliju pee Breitenfeldes netahlu pee Leipzigas. Tad sweedri eeg. hja Widus-Wahzija, eemdami katotu biskapu walfstis libhs ar bagato Mainu pee Reinas upeš. Wimpus Reinas sweedri sadubrās ar spaneschu pulkeem un kad Gustaws Abdolfs eenehna bagatās břihs wifsehtas Nirnbergu un Augsburgu un 1632. g. pawasari sakahwa pee Lechēs upeš otrreis wego Eiliju, kusch tika nahwigi eewainotš. Sweedru rotās frita katolu ligas wadona Bawarijas kurfiršta Maksimiliana rezidenze Minchene. Schinis breesmās keisars attal aiginaja Walenschteinu fastahdit armiju, kas ari břihs eeradās no Etschchijas ar ahtri fawerwetu armiju. Pee Nirnbergas winšč atfta Sweedru usbrukumu sawai nometnei un paqeesās tad uf seemeleem, lai eebruktu Salkšijā. Gustaws Abdolfs sehoja winam un panahza Walenschteinu pee Lizenes, netahlu no Leipzigas, 6. nowembri 1632. g. Pirms kaujas sweedri pehz sawas paraščas notureja ihšu luhgščanu. Atskanot tara mustai, nodsehdaja: „Deews Kungs ir muhsu stiprā pils.“ Tad karalis iffauzās: Nu došmees usbrukumā Deewa wahrdā! . . . Jesu, Jesu, Jesu, lai schoodeen zihnamees par godu Sawam sivehtam wahrdam!“ Pehz tam dewa panehli: Us preešču! Gustaws Abdolfs patš wadija labā spahrna jahneekus, sweedrus un fomuš. Kreisā spahrnā atradās latweeschu un wahžu pulki sem Weimaras herzoga Bernhārda wadibas. Tee sehmigi usbruka Walenschteina stiprām postizijām, ihšina Walenschteina musteteerus no Lizenes dahrseem, eeguwa 14 diščgabalu leelu batareju un dširnawas par spihiti leeleem saudejumeem, saprotams, ari no latweeschu kara wihru puseš.

Pa to laiku tuwredsigais karalis pehz wairakām saburimēm miglā un duhmōš biju peejahjis pahrat tuwu keisara kiraseeru pulkam. Tā tā karalis bija labi pasihstams no balta sirga, leela auguma un spōščā apgehrba winšč tiku eeweprtōš no eenaidneeka un winu lehra weena lode kabjā. Karata pawadoni gribeja winu aishwest aismugurē pahrseeschānai, bet winšč negribeja atstahť kaujas lauku sozidams: „Kas tad notiks ar maneem kara wihreem?“ Tikko winšč paguwa ifticit schoš wahrbus, kad otra lode lehra krukhis un tani pašhā břihti par nelaimi ari tika eewainotš sirgš, kas sahka trakot. Karalis nokrita no sirga, bet sahja palika eefahrusees sedlu kabpsti. Tā sirgš aufoja pa kaujas lauku, wilkdams nokrituščo karali ar galwu pa

semi. Kad winu no sedleem atfwabinaja, tas jau bija miris

Karata nahwe loti sadusmoja sweedru kara wihrus. Katoleem gan peesteidsās palihgā generalis Papenheims, bet ari winu nahwigi eewainoja un wina pulkuss ifskibhinaja. Walenschteins saudeja wišus sawus diščgabalus un atkahpās, ismantot jot wakara krehsu. Tahdā weidā „See in elu la uwa“ pat nahwē bija uswarejis sawus pretineekus un wina uftigawe generati Boners, Wrangels un žiti ar sekēm turpinaja eefahktu darbu, kamebr sweedru politikas wadonis wehl ilgu laiku bija Alfels Uftenscherne. Saprotams, Gustawa Abdolfa nahwe bija leelš saudejums protestantu leelai un keisars lita noturet pateizibas deemkalojumu. Bet šchi leelā reformazijas aihstahwja fauktā preeščisihme eeguwa dandšu walfschu simpatijas un nodroščinaja Gustawa Abdolfa darba un puhtina panahktumus. Westfales meera lihgunā 1648. g. Sweedrija eeguwa Ketrumu Pomerāniju ar Schtetinu un Schtralundu t. i. galwenām oftām Baltijas juhrās deenwidōš, ar to tika likwideta danu nosihime Baltijas juhrā un Sweedrija kļuwa par leelwalfsti. Šapat ari protestantu leeta eeguwa leelus panahktumus. Westfales meerā protestanteem tika garantets Augsburgas religijas meerlihgumš, reformeteem dotas tahdās paščas teesibas tā luteraneem un tika apstiprinats t. i. normalais garš t. i. noteikts, ka wišī semes nowadi, klosteri, basnizās un žita nelufstama manta, kas lihds 1624. g. bija pahrgahjuši protestantu rotās, teem ari palika. —

Weidot teikšču pahris wahrbus wehl par Gustawa Abdolfa eefšhejo politiku Widsēmē! — Widsēme un Žgaunija peedereja Sweedrijai it kā uf personālas unijas pamateem, bet winas patureju sawu ihpatnejo walfš eefahrto. Widsēme bija ahrkahrīgi žetufi potu-sweedru karā. Daščas pisehtas bija pilnigi ihspōstitas un palikuščas gandrihs bes eedšiwotajeem. Sweedru waldbai bija jaruhpejas par šchi behhigā stahwolkā uslaboščanu un janostiprina tautas lablahjiba. Waldbā darija to ar leelu leetpratibu tā ka sweedru reformāru bija paleekamas sekmes. Ruhpedamees par reformazijas eeguwumeem, Gustaws Abdolfs atbaltstija wirsmahžitaja Sampfona ženteevus un lita pamatos jaunai basnizās eefahrta un reorganizēja ari teesas. 1630. g. winšč nobibinaja Widsēmē hofteeku Terbatā. Leeli nopelni Gustawam Abdolfam bija ari iglihtibas weizinaščanā.

Turpmat wehl.

Atminu gramata.

R. Osolinšč.

Rokas pee darba, bet firdis pee Deema festas.
Tā strahdajot padaram derigās leetas.

Sirsnigi sveizinam Brahtu draudses Blomes nodatas garigos darbineekus winu jubilejā.

Peteris Sakis

atftatās uf 35 darbības gadeem Brahtu draudses garigā darbā. Vaudijis isglībtibu Smiltenes draudses skolā un darbojas tā semkopis fawās tehwa mahjās. Garigā darbā peedalās no agrās jaunības un par pilnteefigu garigu strahdneeku teef ordinets 1897. g. no tehtina P. Šhipanga, Ringu luhgščanas namā.

Sabeedriškā dšihwē jubilarš ir loti rofigš un eezenitš darbineekš. Ilgatus gadus darbojees tā weetejā pagasta wezafais un fastahwejis dauds žitās organizacijās. Sawas pahrleezības deht dauds zeetis leelneeku laikā, bet zaur Deema schehlastibu laimigi isglahbtis no nahweš.

Jubilarš dauds darbojees ari literaturas laukā, rakstijis „Mahjas weefi“, „Smiltenes Wehtneft“, Brihwā Semē un zitos isdewumos. Dauds nopelnu jubilaram

weetejās Brahtu draudses garigā darba fopščanā un Ringu luhgščanas nama ušturfčanā.

Peteris Šchtrahls

atftatās uf 25 darbības gadeem Brahtu draudses garigā darbā. Apmeklejis Blomes toreifejo „Siklites“ pagasta skolu, wehlať Smiltene draudses skolu un beidbtis realskolu Zehťis. Pehz skolas beigščanas nodarbojas ar laukfaimneežibu fawās tehwa mahjās. Jubilara tehws un tehwa tehws ari darbojuščees tā fazitaji Ringu faeefšanas namā un wispahť winu dšimta bijušt loti religiofa.

Garigā darbā jubilarš fahzis peedaliťes no 1907. g., tad ari ordinets qarigam darbam no tehtina P. Šhipanga, Ringu luhgščanas namā.

Sabeedriškā dšihwē jubilarš darbojees 25 gadus tā Blomes pag. teefas ložeflīs

un pehdejā laikā tā tas preekšchēdetais.
Bef tam darbojas Smilteneš ew. lut. drau-
dseš padomē un tā baņņizās perminders.
Rakstijis daudz gariguš rakstuš, tas ee-

špeesti „Swehtbeenas Rihtā“, un darbojas
tā ļoti zentīgš „Brahju draudseš wehstne-
fcha“ lihdsftrahdneekš.

Nowehlam abeem jubilarēem, muhfu mihlajēem brahseem un lihdsftrahdneefeem
dauš Debesu Tehwa šwehtibaš, špehtu un špirgtumu, wehl ilgi un uftizīgi kopt
Kristuš darba druwu, šew un mums wifeem par palekofchu šwehtibu un Deewa
walstibaš atnahfchanai par godu.

Jaunibu Kristum!

R. Bērziņš.

Meklējiet rakstos.

Uz augšu savus skatas raidu
No iznīcīgās tukšās zemes telts,
Tur dvēšles pestīšanu gaidu,
Kur pretim mirdz man debess saules zelts.
Es rakstos meklēju un atradu
Aiz zvaigznēm tēva māju mužīgu.

Sirds baigā tumsas naktī nīka,
To žnaudza iznīcības glūmošs rēgs,
Pēc nemirstības dvēšle tvīka,
Bet nīcīgs bij viss viņas gods un spēks.
Es rakstos meklēju un atradu
Aiz zvaigznēm Dievu dzīvu, mužīgu.

Ka sasniegt Dieva debess mājas,
Pēc palīga acs apkārt raudzījās,
Vēl zemes dubļos lipa kājas,
Bij miesa sieta šaurās robežās.
Es rakstos meklēju un atradu
Ar Jēzu Kristu ceļu svētīgu.

Pār mani svēta dvaša dvesa,
Ka visas zemes nastas vieglojās;
Uz augšu viegli spārni nesa
To, kas vēl siets bij miesās nīcīgās.
Es rakstos meklēju un atradu
Tur Garu, Tēvu, Dēla sūtītu.

Nu nejutu vairs zemes svaru,
Kaut ceļš šē grūts un tumsā staigājam.
Caur Jēzu un caur Svēto Garu
Man galā droši atvērts Tēva nams.
Es rakstos meklēju un atradu
Šē laimi — augšā mieru svētīgu.

Meklējiet rakstos!

Temati jaunatnes bībeles studijām.

Maijs.

Jēzus vadtbā.

- P. 15. Viņš piedod musu pārkāpumus.
Mat. 9, 1.—8.
O. 16. Viņš salauž mūsu važas. Mark.
5, 1.—20.
T. 17. Viņš mūsu vadonis. Dāv. dz. 23.
C. 18. Viņš dod mums spēku kalpot.
2. Korint. 4, 1.—6.
P. 19. Viņš dod pieku liecināt. Lūk.
12, 2.—9.

S. 20. Viņš gādā par mums miesīgi
un garīgi. Lūk. 22, 31.—35.

S. 21. Viņš iznīcina nāves bailes.
Apust. darbi 6, 8.—15. 7, 54.—59.

Kas traucē mūsu pilnīgu uzticēšanos
Jezum, kā vadonim? Kāda ir pilnīga
uzticešanās?

P. 22. Dieva vārdam vajaga labas sirds
zemes. Lūk. 8, 4.—15.

O. 23. Kā tu lasi savu bībeli. Ezajas
34, 16.

- T. 24. Svēto rakstu svētība. 2. Tim. 3, 14.—15.
- C. 25. Svarīgākais svētajos rakstos. Jāņa ev. 5, 39.; 1. Tim. 1, 15.—17.
- P. 26. Jēzus, kā rakstu izskaidrotājs. Mat. ev. 22, 41.—46.; 20.—26.; 43.—48.
- S. 27. Spēka un stipruma avots. Dāv. dz. 119, 161.—176.
- S. 28. Kā pareizi saprast svētos rakstus? Jāņa ev. 7, 14.—24.; Luk. ev. 24, 25.—27.; 44.—49.
- Vai svēto rakstu lasīšanai un studijai ir jābūt jaunatnes darba viduspunktā? Kādēļ? Kā lasīšana un studija top mīļa? Kādi augļi rodas no šī darba?

Svēta Gara nozīme.

- P. 29. Spēka gars. 2. Tim. 1, 7.; Evez. 3, 14.—21.
- O. 30. Mīlestības gars. Apust. darbi. 4, 32.—37.
- T. 31. Savaldības gars. Titus 2, 11.—15.
- Junijs.
- C. 1. Žēlastības gars. Evez. 2, 1.—10.
- P. 2. Lūpšanas gars. Vilip. 1, 3.—11.
- S. 3. Tīrības gars. 2. Korin. 4, 12.—18.
- S. 4. Paklausības gars. Vilip. 2, 12.—18.

Kā Svētais Gars pārveido mūsu dzīvi? Pastāsti piemērus no bībeles un dzīves? Kā Svētais Gars varētu pārveidot mūsu dzīvi?

- Ap. Pēterā svētruna Vasaras svētkos. P. 5. Apsolījumu atstāstījums. Ap. darbi 2, 14.—21.
- O. 6. Norādījums uz laika zīmēm. Ap. darbi 2, 22.; 1. Pēterā 4, 12.—19.
- T. 7. Tautas pārkāpumu atklāšana. Ap. darbi 2, 23.; 2. Pēterā 2, 1.—4.
- C. 8. Norādījums uz glābēju. Ap. d. 2, 24.—35.
- P. 9. Prasījums atgriezties. Ap. d. 2, 38a; 2. Pēterā 3, 8.—10.
- S. 10. Svēta Gara apsolīšana. Ap. d. 2, 38b; 39.; Jāņa ev. 14, 15.—17.
- S. 11. Pamācība ar nopietnību un sekmēm. Ap. d. 2, 40.—41.; 1. Pēterā 3, 8.—17.

Pazemība.

- P. 12. Pazemības vajadzība. Rom. 3, 9.—24.
- O. 13. Pazemība nelielās. 1. Kor. 2, 26.—31.; Jer. 9, 22. 23.
- T. 14. Pazemība nepaaugstinājas. Lūk. 7, 1.—10.
- C. 15. Pazemība nav nepacietīga. Mark. 7, 24.—30.
- P. 16. Pazemība panes sarūgtinājumus. 2. Zām. 16, 5.—14.
- S. 17. Pazemība ir gudrāka par augstprātību. 1. Zām. 25, 4.—18.; 23.—35.
- S. 18. Pazemīgais Kungs. Jāņa ev. 13, 1.—15.

Kāda ir īsta un neīsta pazemība? Kādēļ Dievs var lietot tikai pazemīgus ļaudis? Vai pazemība ir kristietības pamats un vainags?

Laidiet bērniņus pie manis nākt!

Svētdienas skolas lekcijas un zelta pantiņi bērniem.

Svētd. 14. maijā. Lekcija: Jāņa ev. 10, 14.—16.; 27.—28.

Zelta pantiņš: Dāv. dz. 23, 1. Tas Kungs ir mans Gans: man netrūkst ne nieka.

Svētd. 21. maijā. Lekcija: Jāņa ev. 12, 29.—26.

Zelta pantiņš: Jāņa 12, 24.

Patiesi, patiesi, es jums saku:

ja kviešu grauds neiekrit zemē un neapmirst, tad tas paliek viens pats, bet ja viņš apmirst, tad tas nes daudz augļus.

Svētd. 28. maijā. Lekcija: Apust. darbi 1, 4.—14.

Zelta pantiņš: Mat. ev. 18, 19. Ja divi no jums virs zemes ir vienā prātā jebkuņas lietas dēļ,

ko tie grib lūgt, tad tā tiem taps dota no mana tēva, kas ir debests.

Svētd. 4. jūnijā. Lekcija: Apust. darbi 13, 23.—33.

Zelta pantiņš: Dāv. dz. 51, 14. Atdod man atkal savas pestīšanas prieku, un uzturi mani ar lēnprātīgu garu.

Svētd. 11. jūnijā. Lekcija: Apust. darbi 9, 1.—19.

Zelta pantiņš: 1. Tim. 1, 15.

Tas ir patiesīgs un augsti pieņemams vārds, ka Kristus Jēzus ir nācis pasaulē grēciniekus glābt, starp kuriem es esmu tas lielākais.

Svētd. 18. jūnijā. Lekcija: Apust. darbi 14, 8.—20.

Zelta pantiņš: Jezaja 9, 1.

Tie laudis, kas tumsībā staigā, redz lielu gaišumu; un kas nāves ēnas zemē dzīvo, pār tiem spīd spožums.

D a r b a d r u v ā.

R. Dsolinsč.

Brahtu draudzes šarhkojumi uļ laukeem.

Launakalna nodatas Leedolešču faeščanas namā, pirmā atventes švehtdeenā, 1932. gadā notika deewtalpojums un pehž deewtalpojuma gadstahrtejā nodatas beedru šapulže. Rā weešis peedalijās R. Dsolinsč. Deewtalpojums bija toti labi apmeklēts, un jo leelu intereši šchai darbā israhda jaunatne. Pehž deewtalpojuma beedru šapulži atklahja nodatas preeščneeks Sahlišča tehws. Pahrstatu par patezejusčā gada darbibu sneedsa kafeeris Ahholinsč. Nodata pašču spehteem šarhkojuši basaru un isremontejuši Leedolešču faeščanas namu, kufsch tagad atstahj toti tihlamu eespaidu. Tā kā faeščanas nams atrodas uf walstis fonda semes, kura patreis eestaitita Raunas ew. lut. draudses ihpaščumā, tad šcho jautajumu šapulžē pahrrunaja un weenbalšigi nolehma, luhgt Raunas ew. lut. draudsi nodot Brahtu draudses Launakalna nodatas ihpaščumā Leedolešču faeščanas namam klahtpederofcho semes gabalinu, uf kura atrodas Brahtu draudsei peederofschs nams. Luhgumu isgatawoja rakstiskā weidā un nošuhitija Raunas ew. lut. draudsei. Tagad leetas notahrtoščana atkarajas no Raunas ew. lut. draudses godprahitibas un laipnas pretimnahščanas, uf ko ir ari noteiktas zeribas. Pehž šapulžes notika jaunatnes pulžina dibinaščanas pirmā šapulže. Uļ

R. Dsolina ušajzinajuma jaunatnei, stahteēs pee paščdarbibas un nobibinat jaunatnes darbu, atšauzās 10 jauneeschi. Šita ari tuhlin šastahdita jaunatnes pulžina pirmā walde, kurā par preeščneeku eeweheleja Woldemaru Ušpiti, un par šekretaru Paulini Pomers. Šaunatnes pulžinu apšweiza širņigeem un aistustinoscheem wahrdeem firmais Sahlišča tehws, aizi-nadams jaunos stahteēs Kristus darba druwā wežo darbineeku weetā, kuru soli jau šah pagurt. Jauneeschi atbildeja ar širņigu gatawibu to darit un ušajzinaja weetejo, toti rošigo šabeedriško darbineeku Ahholinu atbalstīt jaunatnes darba isweidoščanu, to ari pehdejais laipni apšolija. Šapulži beidšot, jauneeschi nodšedaja ar leelu pazilatibu un šajuhšmu eemihoto dšefsmu: „Nem mani, tehws, pee rolas An pawadi.“

Mahršnen u-Šaunwahles nodatas Daudšeešču faeščanas namā, I. Leeldeenā, plst. 3 pehž pušdeenas notika deewtalpojums, kurā peedalijās jauneē darbineeki — garigo kursu audšekni, peedalotees kursu waditajai — cand. theol. E. Dsolinai, kā weešim. Deewtalpojumu atklahja E. Eliass, ar eewada runu. Šetoja dšeesmas, pehž kam ar runām ušstahjas J. Burkins, Anna Sebolds un Juris Šuturs. Deewtalpojuma beigās notika

behrnu fwehtdeenas skolas atklahſchana un pirmā behrnu stunda. Sariktojunis atstahja toti mihtu eespaidu. Behrningeem, pehz deewkalpojuma pasneedsa dahwanas un atspirdſinajumus, par ko bij ruhpejuſees weefmihligā mahjas mahte Medna kundſe. Dauds preeka baudija wiſi, leeli un maſi. Deewkalpojumu kuplinaſchanaī jauneeschi faſtabdijjuſchi no ſawa widus

muſikas pulzīnu jeb orkeſtri, kas iſpilba dſeefmu pawadiſchānu ar toti labeem panahumeem. Jauno darbineeku firnigā noboſchānās garigam darbam dod jautās un apoſoloſchās iſredſes par darba uſplauſchānu nahfotoņē. Lai mihtais Debefu Tehws bagati fwehti ſcho darbu un palibds jaunajeem zenſoneem nepagurt, bet ſafneegt bagatus augtus.

Garigo leetu waditaja — Wirſtehtina ſinojumi.

Kriſtigee brahli un mahſas!

Brahtu draudſes garigo darbineeku ſagatawoſchānās kurſus ſch. g. marta mehneſi apmekleja ſemā minetās perſonas, kuras pehz atteezīgās pahrbaudeš ir atſihtas par ſpehjiģām darbotees Brahtu draudſes garigā darbā un tadehi, pamatodamees uſ ſtatutu noſajūmeem, a pſt i p r i n u par garigeem darbineekeem ſeſoſchus jaunus brahtus un mahſas:

1. Karlis Mateuſs no Wijzeema nodatas, dſimis 1888. g.
2. Emils Eliafs, no Mahrſnenu-Jaun-Wahles nodatas, dſimis 1883. g.
3. Juris Zukurs " " " " " dſimis 1909. g.
4. Anna Sebolds " " " " " dſimis 1909. g.
5. Anna Burkins " " " " " dſimis 1909. g.
6. Jahnis Kruhſe " Daudſewas nodatas dſimis 1893. g.
7. Woldemars Mihtais no Zeſwaines-Kraukku nodatas, dſimis 1905. g.
8. Julijs Neefitis no Alpetalna-Wezlaizenes nodatas.
9. Jahnis Wihgants no Widriſchu nodatas.

Mineto darbineeku eeswehtišchana notiks winu darba weetās, reſp. weetejā ſaeefſchānās namā.

Beſ tam paſinoju, ka a p ſ t i p r i n u par garigeem darbineekeem jau eſoſchus darbineekus, kuri eesneeguſchi atteezīgās darbineeku anketes:

10. Jahnis Burkins no Mahrſnenu-Jaunwahles nodatas, dſimis 1902. g.
11. Eduards Wihtelis no Smiltenes nodatas.
12. Weſchulis Peteris no Plahnu nodatas, dſim. 1864. g.
13. Ahbolkots Karlis no Wez-Laizenes nodatas, dſimis 1869. g.
14. Preiſs Martiņſch no Druweenas nodatas, dſim. 1886. g.
15. Kalniņſch Jahnis Rudolfs no Lihgatnes nodatas, dſim. 1906. g.
16. Julijs Afars no Gatartas nodatas, dſim. 1902. g.
17. Jahnis Afars no " " " 1892. g.
18. Karlis Peiſums no " " " 1890. g.
19. Jahnis Reekſts no " " " 1900. g.
20. Karlis Sebris no Liſuma nodatas, dſim. 1873. g.

Uri ſcho wezako bet wehl neeſwehtito darbineeku eeswehtišchana notiks weetejos ſaeefſchānās namos.

Garigo leetu waditajs —

Wirſtehtinſch: R o b. B e h r ſ i n ſ ch.

Dseefmas deewfalpojumeem.

Mahtes deenâ.

1.

Meld.: Kas Deewam debejis leet waldit.

1. Zeiz sirdi man, kas pufst til karsti Râ mahmulinas mihtâ sirds? Zeiz swaigsniti, kos spiht til koschi Râ mahtes flaidrâs azis mirds? Zeiz, tur tahds seeds wehl galwu zel, Râ tas, kas mahtes truhstis sel?

2. Tu sawâ schuppuliti dufi, Sew prahts til sichts, un wahjisch tu patš. Bet dufi drofchs, pahr temi walâ Stahw muhscham modrâ mahtes azs. Nelas naw dahrgaks pasaulê Râ mahtei behrna dwehjele.

3. Zit laimigs tas, to mahtes rota, War mihtinat, tam galwu glauft! Schis maigums swehts tew sirdi remdês, Raut mahmulina aissees fnaust, Rad winas azis aifwehrijees Un ta pee tehweem pulzefees.

4. Ja mahmula wehl behrnu widû. Tad zeeni, godâ, mihlê to; Luhds Deewu, winas labâ strahdâ, Tai wisas nastas atweeglo. Deewš fwehtibu teem behrneem dod, Kas mahmulinu mihtet prot.

R. B.

2.

Meld.: Zihnees jel ar wifu ipehtu.

1. Mihelestiba — klusa leja, Lepna sirds tai garâm eet, Man ta pehrle, dseefma, dseja, Man tur baltas rofes seed.

2. Roku aiflauftu tur balstu, Stiprâm faitem seenu to. Wahrgars seeds lai nefalkastu, Laištu semi twihtuskho.

3. Dadschus lasu tur no plawas, Selmenim lai weetu rod, Putes stahdu tumščâs grawâs, Lai tâs sawu smarschu dod.

4. Laimigs tabeht klusu zeru, Leju ne-atstahet nekad, Til, kad gurdâs azis weru, Nefat mani kalnâ tab.

R. B.

3.

Meld.: No debejim es atnesu.

1. Râ pule dsihwo sulu subz No semes mahtes mihtâs truhst, Eâ tauschu azim nemanot Man Jesus sawu spehtu dod.

2. Rahp sula seedu pumpurâ, Un weras rose smarschigâ, Eâ wifu, kas man dsihwê jauts, Sneeds Pestitajs, mans dweh'les draugs.

3. Eâ nahf man wisas dahwanas No Jesus rotas bagatas. Es nabags, bet man peeder wiš: Es wianu esmu atradis.

4.

Meld.: No debejim es atnesu.

1. Rungs, dari manu dsihwibu, Par leefnu gaischu kwehlofchu, Kas sildit war un gaismu dot Seem, kas sche maldâs zelojot.

2. Rungs, dari manu dsihwibu, Par puki saldi smarschigu, Kas seed us zeta gabhejam Un faldu smarschu dala tam.

3. Rungs, dari manu dsihwibu Par dseefnu flaištu, mihtigu, Kas modinat war zerbu Us nemirstibu, muhschibu.

4. Rungs, dari manu dsihwibu, Par zeta speeli spehzigu, Kas atbalstu war wahjam dot, Kam zeli leezas staigajot.

5. Rungs, dari manu dsihwibu Par flawu un pateifschanu, Kas taru godu sin' un pausch Un baltas drehbes dweh'lei ausch.

R. B.

5.

Meld.: Jesu, debejis jaulite.

1. Divus zelus Deewš mums dod, Sche wirš semes staigajot: Schaurais Kristus gaismâ ped, Platais pelles tumfâ met.

2. Meefas baudu skubinats, Plato zetu mellê prahts. Wina gals tal grehts un tauns Nahwes dselons ašs un tauns.

3. Schaurais zelinsch ehrtšschleem sehts, Bet winsch Deewa nowehlets; Dweh'les laime muhscham seed Seem, kas schauru zetu eet.

4. Tadehl, schauru zelinu, Sew par daku iswehlu. Ihsa muhsu dsihwiba, Defgaliga muhschiba.

R. B.

